

Vergaderdatum	Dagelijks Bestuur (21-03-2024)
Onderwerp	Promotievoorstel Zonnepanelen tramremise Lekstraat
Portefeuillehouder	Marja Ruigrok
Behandelend ambtenaar	Camille de Luca-Schwartz

Voorgesteld besluit

- 1 De ambities van de Vervoerregio voor een duurzaam en betaalbaar ov concreet te maken door zonnepanelen aan te laten leggen door GVB op het dak van de tramremise Lekstraat.

Hiervoor:

- 2 Het project Zonnepanelen tramremise Lekstraat op te nemen in de realisatiefase van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.
- 3 Een subsidiebeschikking van maximaal € 1.430.334 aan GVB Exploitatie B.V. te verlenen.

Kern

De ambitie van de Vervoerregio is om het OV te verduurzamen. Een van de concrete opgaven is de aanleg van zonnepanelen op het dak van de tramremise Lekstraat.

GVB gaat het dak van de tramremise onderhouden. Het project wordt in fases uitgevoerd tussen 2024 en 2026. Dit is de kans om maar liefst 1400 zonnepanelen in het centrum van Amsterdam aan te leggen. Via de opdracht aan het bouwteam, heeft GVB op ons verzoek een optie laten opnemen voor de aanleg van zonnepanelen. De totale installatie wekt ongeveer 650k kWh per jaar aan schone energie op.

De beschikking is bedoeld voor de financiële dekking van de zonnepanelen. De baten uit de opgewekte stroom komen ten goede aan de reiziger. GVB Exploitatie B.V. gaat hier voorstellen voor doen op de ontwikkeltafel.

Argumenten

1.1 *Hiermee dragen we bij aan onze ambities voor duurzaamheid.*

De Vervoerregio ambieert een klimaatneutraal ov-systeem te realiseren in 2050 en energieneutraal in 2030. Het opwekken van schone energie via zonnepanelen draagt hier aan bij.

1.2 *De opbrengsten van deze projecten worden in het OV geherinvesteerd.*

Met de zonnepanelen wekt GVB schone energie op. Het netto energieverbruik van GVB gaat daardoor omlaag. Dit resulteert in verlaging van de energiekosten van GVB Exploitatie B.V. De besparing zal tussen 60k en 100k per jaar zijn, afhankelijk van wel of niet samenwerken met een energiecoöperatie. Dit heeft een positief effect op het kostenniveau van GVB, waardoor meer ov kan worden aangeboden voor dezelfde prijs. De omvang wordt vastgelegd in het door het GVB Exploitatie B.V. op te stellen ontwikkelplan en op de ontwikkeltafel met de Vervoerregio besproken. In het concessiebesluit Amsterdam 2025 worden bepalingen opgenomen met betrekking tot dit proces.

1.3 GVB vervangt het dak van de tramremise, dat biedt kansen om gelijktijdig zonnepanelen aan te leggen.

De tramremise is een monumentaal gebouw met een karakteristieke dakconstructie. GVB is zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van zijn gebouwen. De dakconstructie is ook monumentaal en de uitstraling moet terugkomen. Het is GVB gelukt om een biobase materiaal te vinden ter vervanging van de huidige dakplaten. Dit materiaal is lichter, waardoor het dak zonder vele aanpassingen ook het gewicht van zonnepanelen kan dragen. Het dak wordt in fases vervangen, en de zonnepanelen worden volgens hetzelfde schema aangelegd. De realisatie loopt van 2024 tot en met 2026.

1.4 Met de aanleg van zonnepanelen op het dak van de tramremise, dekt GVB meer dan zijn eigen energiebehoefte.

GVB heeft voor deze specifieke locatie een totale energiebehoefte van circa een derde van het dak. Uit maatschappelijke overweging is toch in overleg tussen de Vervoerregio en GVB besloten om het hele dakoppervlakte te benutten voor de opwek van schone energie. Dit past bij het beleidskader van de Vervoerregio.

1.5 Er is ruimte op het stroomnet in de buurt van de tramremise om dit project te realiseren.

GVB heeft vooraf met Liander afgestemd over de aanleg van zonnepanelen. Het stroomnet heeft voldoende ruimte om de opgewekte stroom op te vangen.

2.1 De investering past in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

Het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UPM) heeft tot doel middels gerichte investeringen de opgaven uit het Beleidskader Mobiliteit te bereiken. Een investering in zonnepanelen draagt bij aan onze beleidsdoelen met betrekking tot een duurzaam en beter mobiliteitssysteem.

2.2 Het project biedt kansen voor de buurt die ook mee investeert.

GVB is verkennende gesprekken begonnen met een aantal energiecoöperaties. Dit zijn stichtingen waarin particulieren mee investeren in zonnepanelen op het dak van een ander. In de buurt waar de tramremise van de Lekstraat ligt, is er grote behoefte aan schone energie opwek. Deze behoefte is groter dan de eigen daken van alle woningen. Daardoor vervult GVB een maatschappelijke rol.

3.1 De voorgestelde bijdrage is passend bij de investering.

De voorgestelde bijdrage is getoetst en vergelijkbaar met andere investeringen op dit gebied. Door het terugverdienen is het bovendien zeer kosteneffectief.

3.2 Het subsidieplafond van 1,4 miljoen kan lager uitvallen als een energiecoöperatie instapt.

Als het GVB lukt om een overeenkomst te sluiten met een energiecoöperatie, dan zal de energiecoöperatie zelf investeren in de zonnepanelen. Dit kan voor €200.000 of meer, afhankelijk van de

interesse. De Vervoerregio zal de inleg van de energietoepassing aftrekken van de subsidie, wanneer deze wordt vastgesteld. De opbrengsten van dat deel gaan dan naar de energietoepassing.

3.3 Een beschikking op werkelijke gemaakte kosten biedt de meest pragmatische weg.

Dankzij de werkwijze van een BDU beschikking hoeft GVB geen lening aan te gaan voor de aanleg van de zonnepanelen. Dit bespaart geld. GVB gaat per kwartaal bevoorschotting aanvragen volgens het uitvoeringsschema. Ook biedt deze oplossing een praktische manier om eventuele co-investering van een energietoepassing goed te verwerken.

Kanttekeningen

1.1. GVB heeft nog een grote opgave te gaan naar energieneutraliteit.

Ook met de volledige opwekking van al zijn daken, dekt GVB niet de energiebehoefte van het OV in het concessiegebied. Dit is enkel de eerste stap in de juiste richting. Door de afspraken en uitvoering van dit project zal GVB hopelijk in de toekomst elke kans benutten om zonnepanelen te plaatsen.

1.2 De omvang van de opbrengsten zijn onzeker.

De opbrengsten zijn gebaseerd op een inschatting. Ofschoon er zeker sprake is van een positief resultaat is de omvang daarvan onzeker en daarmee ook het extra OV dat hiermee mogelijk wordt gemaakt. Jaarlijks wordt dit in de concessie gemonitord en bijgestuurd waar nodig.

3.1. Als het niet lukt om een overeenkomst te sluiten met een energietoepassing, wekt GVB op deze plek veel stroom op.

GVB voert gesprekken met een aantal energietoepassingen uit de buurt die geïnteresseerd zijn in een investering op het dak van de Lekstraat. Mochten die gesprekken niet resulteren in een overeenkomst, zal de zonnepanelen installatie van GVB op de tramremise de lokale behoefte van GVB mogelijk overstijgen. GVB zal een overschot aan stroom opwekken en deze groene stroom terug leveren aan het net. Dit is goed voor de maatschappelijke belangen van de Vervoerregio maar kan het financiële rendement van het project verkleinen. Ook is er dan de mogelijkheid om onderzoek te doen naar batterijopslag om toch optimaal te profiteren van de opgewekte stroom.

Financiële toelichting

Het project Zonnepanelen tramremise Lekstraat wordt gepromoveerd naar de realisatiefase van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit. Voor de realisatie wordt een maximale beschikking van € 1.430.334, - ex. BTW aan GVB Exploitatie verleend. De beschikking wordt op basis van werkelijke gemaakte kosten afgegeven, en betreft een maximum bedrag. Indien GVB een overeenkomst sluit met een energietoepassing, valt de bijdrage lager uit.

Het project wordt ingepast in het UPM met het volgende kasritme:

Jaar	2024	2025	2026
Bijdrage Vervoerregio	350.000	750.000	330.334

Op korte termijn komt er een voorstel voor de verdeling van middelen uit het Ontwikkelfonds OV. Het project Zonnepanelen tramremise Lekstraat past uitstekend bij de ambities van deze middelen. De Vervoerregio is voornemens om middelen voor dit project uit het ontwikkelfonds te verschuiven naar het Uitvoeringsprogramma mobiliteit budget, waardoor dit een neutraal effect heeft op de begroting van het Uitvoeringsprogramma mobiliteit.

Vervolg

GVB gunt de opdracht aan de aannemer medio februari, inclusief de optie voor de zonnepanelen. Werkzaamheden vinden tussen de tweede helft van 2024 en begin 2026 plaats. De zonnepanelen worden in fases aangelegd en in bedrijf genomen.

Communicatie

Naar aanleiding van dit besluit wordt er in week 13 een nieuwsbericht geplaatst op de website en verspreid via social media. Zie bijgevoegd het concept nieuwsbericht (bijlage 3).

Meegezonden stukken/bijlagen

- 1 Bijlage 1: Aanvraag van GVB Activa voor de aanleg van zonnepanelen op de tramremise Lekstraat (toe te voegen voor DB)
 - 2 Bijlage 2: Concept-beschikking (toe te voegen voor DB)
 - 3 Bijlage 3: concept nieuwsbericht
-

Besluit

De besluitenlijst van de vergadering bevat het besluit van het Dagelijks Bestuur over dit voorstel.